

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 7.

V Ljubljani, 1. julija 1889.

Leto XIX.

Po viharji.

Rjul vihar je siloviti,
Plôha lila je strašnà,
Vrt hotela poplaviti,
Vse pobiti nam na tlà.

Zdaj pa spet nebó se svéti,
Vode stekajo se v kraj,
Solnee jelo nas je gréti
Vse se zopet dviga zdaj.

Kaplja le z dreves deževna
Pade ktera tam in tù;
Kaplja taka je pohlevna
Prejšnega spomin strahù.

Oj prijatelj, kadar míne
Prvi vdar, najhujši vdar,
Zmanjšajo se bolečine,
Upanja zasije žar.

Solza redko le še kane,
A kot biser se blestí;
Célijo se bridke rane
In zginjévajo skrbí.

Fr. Krek.

Siromak Marko.

„Ob cesti v mrázi, vročini stojíš
Hripáve órgljice tožen vrtíš,
Po strani gleda te človek vsak,
In često pomáljša zamán krilják!“
Jos. Cimperman.

od oknom čujem dobro znane glasove. — — To je odlomek ptujega glasbenega komada, kateri tožno doní na moji ušesi. Vsako leto po dva, trikrat razlegajo se ti glasovi pod mojimi okni, ker tolikokrat prihaja siromak Marko sè svojimi órgljicami v naš tržič. Stare, nadúšljive órgljice so to, katere vrti čvrst, visok mož, v siromašnej, obnošenej obleki — siromak Marko. Ko sem ga prvič zagledal, začudil sem se, češ, kaj treba takemu korenjaku prosjačiti po svetu, delal naj bi raje, pa bi si vže po kak novčič prislužil. Vender varal sem se v svojej naglej sodbi in kesal sem se, da sem ga tako hudo sodil, kajti ko sem ga bolje pogledal, opazil sem, da je siromak — slep. Sedáj sem takój pojmlil vso njegovo bédó, pojmlil sem, zakaj hodi z njim mal, črnook deček in ga vodi od hiše do hiše; sedáj mi se je smilil in zeló smilil slepi siromak. Pozval sem ga takrat v hišo, dal mu kupico vina, poprašal ga po marsičem, poprašal ga tudi po njegovej bédi. Žalostno se mi je nasméhnil siromak pri mojem vprašanji in tako-lé začél:

„Dober gospod morate biti! Očí so mi sicer potemnele, vender srcé toliko boljše čuti in nekako pozabi nesrečo, ako najde dobro dušo, katera pomiluje siromaka. Hudo me je zadela nesreča, hudo, Bogu bodi potoženo! Ne pripovedujem rad o svojej nesreči, ali vam hočem vender povedati — dober gospod ste in odleže človeku, če se potoži drugemu, kateri ga umeje, kateri ga pomiluje. Čujte toraj, skoraj bodem gotov; saj ni nič posebnega moja povest — le nekoliko žalostnih spominov — — —

Veselo so tekli dnevi moje mladosti v vasíci, nekje na Dolenjskem. Roditelja moja sta imela borno, leseno kočó in hranila v potu svojega obraza sebe in mene. Jaz se za vse to nisem mnogo brigal, brezskrbno sem se igral z drugimi vaškimi otročaji, saj nisem poznal še skrbí niti bridkostij svetá. Ali odrasel sem in jim pri delu pomagal. Čvrst sem še sedáj, nekđaj bil sem pa še čvrstejši in zato ni čuda, da so me vzeli k vojakom. Plakala je tedáj dobra moja mati in dejala: „Da bi ga le samó ne bili vzeli — samó k vojakom nè, kdo vé, kaj se še lahko dogodi, vojska bode in jaz ga ne bodem nikdar več videla!“ — In res nisem od takrat nikdar več videl svoje dobre matere — Bog daj njenej duši lahko, dobra mati je bila — Bog jo je vzel k sebi, ko sem bil jaz pri vojacih. Povrnil sem se čez tri leta zopet domóv in našel očeta postáranega, bolehnega. Kaj sem hotel, poiskal sem si družico, katera naj bi nama gospodinjala in kuhala in dobil sem dobro pošteno ženo. Vse se je pri nas nekako pomladilo, vse je bilo v redu in vse na pravem mestu in lepi časi so bili takrat, žal, da so bili le kratki, kmalu so minuli. Bog nama je dal takrat tudi tega-lé sinčka, kateri mi je v mojej nesreči

jedina podpora in oslomba in, ako bi ne bilo njega, Bog vè, kaj bi bilo vže z menoj. Lepi dnevi so bili takrat, kakor sem vam vže rekel, in kdo bi si mislil, da se bodo tako hitro izpremenili.

Prva nesreča, katera me je zadela, bila je, da sem izgubil svojega dobrega očeta; starček je vedno bolje pešal, hiral je od dne do dne in skoraj smo ga ponesli plakajoč na pokopališče.

Redko pride jedna nesreča sama, kmalu se jej pridruži še druga — tretja. Bilo je nekega poletnega predpóludne. Baš sem na malem okrajku, katerega sem si vzel v najem, nekaj okopaval, ko priteče k meni, ves objokan, ta-lé moj sinek. „Za Bóga, kaj se je pripetilo?“ vprašam dečka. „Pojdite, oče, hitro domóv, mati se zeló joče ter pravi, da vas nikdar več videla ne bova,“ ihtel je deček. Tekel sem hitro domóv in v sobi dobil občinskega slugo in plakajočo ženo. — „Marko, dragi Marko — plakala je žena — na vojsko moraš, in takój moraš odtodi, jutri moraš biti vže v Ljubljani in od ondod vas bodo gnali doli v Turčijo in Bog si ga védi, kam še. Oj, Bog se usmili mene sirote in mojega ubožnega otročička!“ — Skoraj nisem hotel verovati tako nenadnej vésti, ali občinski sluga mi je potrtil žalostno resnico in mi izročil višji ukaz. Kaj sem hotel? Zapustiti sem moral drago domačo vasico, zapustiti moral plakajočo ženo in ubozega otročiča, zapustiti ju sama brez pomoči, brez váruha. Nekaj mi je rekló, da zadnjikrat gledam to domače polje, da zadnjikrat vidim svoj rojstni kraj, da zadnjikrat zrém v solzeče oči preljubljene žene in nedolžnega deteta. In odhajal sem s potrjim srcem v krvavi boj — —

Kaj bi vam pripovedoval potankosti, saj vas itak ne bi zanimale. Z Ljubljane smo se odpeljali doli na mejo in od ondod smo korakali v Bosno. Marsikaj smo doživeli, marsikaj pretrpeli, mnogokrat smo se vže poskusili z divjimi rudečehlačarji in vže sem se nadejal, da se povrnem zdrav v svojo milo domovino k preljubim domačim, kar me zadene nesreča, o katerej niti sanjal nisem. Obsedali smo mesto Jajce. Dolgo časa smo je vže zamán naskakovali, naposled se je vender na našej strani obrnilo na boljše. Svinčenke so švigale mej nami kakor toča na gosto, gost dim je oviral naše oči in streljali smo, da je gromelo na vse strani. V vojnej navdušenosti sem pozabil na vse, korakal sem pogumno naprej — — — zasvetilo se je nekaj pred mojimi očmi, zaskeléro me je nekaj in onesvéstil sem se — — —

Zbudil sem sem v vojaškeji bólnici. Hotel sem odpreti oči, odpiral sem, trudil sem se, da bi kaj videl — ali vse zamán, gosta temà je bila pred menoj, kamor koli sem pogledal. Britko sem zaječal in ležal nepremično. Hodili so k meni zdravniki, pregledovali moje oči, obvezovali me, ali zamán, — predragoceni vid izgubil sem za vselej, krogla, katera je mimo mojih oči letela, vzela mi je najlepši dar božji; postal sem največji siromak — slepec. Čim boljše sem premišljeval svojo nesrečno osodo, tem huje mi je bilo — — zdvojil bi bil, da ni bilo najboljšega tolažila v nesreči — vroče molitve k Vsemogočnemu, najboljšemu očetu vseh sirot.

Potikal sem se še dolgo časa po vojaških bólnicah, dokler me niso naposled, ko so vže spoznali, da mi nihče več pomagati ne more, poslali domóv. Žalostna je bila moja vrnitev, žalostna. Plakali smo vsi trijé, žena, otrok in jaz, plakali so tudi drugi dobri ljudjé, ko so me videli mladega, krepkega in — slepega.

In da sem bil sam, še, še. A imel sem ženo, dobro ženo in malega nepre-skrbljenega otroka. Siromašna, dobra moja žena, koliko je trpela! Ves božji dan je delala pri sosedih, in še po noči je bdéla, samó, da naju in otroka preživi. Ali je potem čudo, da se je sirota končala? — Delo, skrbi, a največ še žalost so jej prikratile njeno mlado življenje, venela je kot zapuščena cvetica in ovenela je prehitro za mene in otroka. Sama sva bila sedaj na tem božjem svetu, sama, nedolžni otrok in jaz siromašni slepec, obá potrebna pomoči in čvrste pomoči. A pomoči ni bilo od nikoder! — —

Prodal sem svojo borno kočó, plačal iz one svotice nekoliko dolgov, kateri so se nabrali, odkar ni bilo pravega gospodarja, a s preostalim sem si kupil te-le órgljice. Stare so sicer in hripave, a vender naju redé, borno sicer, ali pošteno. In sedaj potujem od vasí do vasí, večkrat najdem dobro, usmiljeno dušo, ali tudi večkrat me zapodí izpred svojih vrat kak trdosrčnejš. Za nadlogo sem ma svetu in daj Bog, da bi skoraj odpotoval v drugo, boljšo domovino — k svojim dragim. A dobri Bog ne bode zapustil tega malega, bode ga vže kakó preskrbel tega dečka, kateri mi je jedina podpora, jedino tešilo v bridkih dnevih moje nesreče!“ — —

Končal je Marko in se žalostno nasméhnil, a dečku so zaigrale v lepih, črnih očeh svetle solzice in žalostno je pogledal svojega siromašnega očeta. Zahvalil se mi je siromak Marko, vzel zopet órgljice na svoji rami in deček ga je odvel pred druga vrata. A jaz sem žalosten gledal za njim, dobro sem razumel njegovo bédó in vzkliknil s pesnikom:

„Nebó potéši,
Nebó te réši,

V najboljših dnevih je hleb tvoj grenák.
In s polnim klobukom si le — siromák!“

* * *

Otroci moji, dragi! Prepričan sem, da pride siromak Marko sè svojimi nadúšljivimi órgljicami tudi pred vaše duri; saj potuje po vsej slovenskej deželi. Spómnite se tedaj moje povesti, otroci ljubi; pojdite k svojim dobrim starišem, poprosite je za kak novíč, ali pa skorjico kruha, — izvestno vam dadó — kar je bode te prosili — in to podelite potem siromaku Marku in njegovemu črno-okemu dečku. Védite predragi, da imate milo rodno hišo, imate skrbne roditelje, imate ljubeznjive bratce in sestrice, imate dobre učitelje; vi gledate svetlo solnčee, gledate pisane cvetice, občudujete lepo naravo božjo — vam je ves svet odprt; a oni — slepi siromak Marko — nima nikogar na vsem božjem svetu, kakor svojega vodnika — jedinega sinka; on ne vidi svetlega solnea niti belega dneva, ker mu je solnce na veke potemnelo, ne vidi lepe narave, ne vidi domačega rod-nega kraja, dà, še svojega lastnega sinka ne vidi; njemu je vse mrtvo — vse temno — vse mu je noč, temna noč — brez zvezd, brez svetila — — — Po-delite mu radi, če tudi majhen dar, in srcé vam bode mirno, veselo in zadovoljno. Siromak Marko vas ne bode sicer videl, vender bode čutil, da imate dobro srcé; blagoslovil bode vašo radodarno ročičó; a tudi vaše dobro delo ne bode skrito ostalo, zapisano bode v zlato knjigo vaših dobrih del in vesel bode gledal doli na vas, vaš dobri Oče, ki je gori v svetlih nebesih. — — —

Janko Barlè.

Koliko je molitev vredna.

(Národna pripovedka iz Podzemlja; zap. J. Barlé.)

este li, dragi čitateljčki, koliko je molitev vredna? Izvestno ne veste. Ali naj vam povem óno pripovedko, katero mi je óni dan pripovedovala ona stara, nagluha Klócečka, óna starka izpod Kučerja, saj jo poznate, nè? Dà? Povém naj vam? Toraj čujte!

„Bilo je nekdam, dolgo je vže, kar je bilo, jaz vže ne pomnim — začela je stara Klócečka — moja babica, Bog jej daj večni mir in pokoj, vže dolgo je ní več mej živimi, óno leto je umrla, ko je takó toča potolkla — moja babica, ki mi je to pripovedovala, tudi ni pomnila, kdaj je bilo, nego je samó rekla, da je bilo nekdam in več nisem mogla pozvedeti — dolgo je vže, kar je bilo. Takrat tedáj živela sta siromašen mož in žena. Stara je navadno domá gospodarila in kuhala. a on je hodil v bližnje mesto na delo. Po navadi odšel je mož zopet nekega dne v mesto, da dobi kje dela. Dolgo je čakal, naslonen na zid, človeka, kateri bi ga na delo vzel, vender ni bilo dolgo od nikoder nobenega. Žalosten se je mislil mož vže brez zaslužka domóv povrniti, ko pride k njemu imeniten gospod in mu deje:

— Mož, kaj delate tukaj?

— Dela čakam, dela, pa ga ne morem dobiti!

— Pa pojdite z menoj, imeli bodele lahko delo in dobro plačo! — rekel mu je óni gospod, odpeljal ga v bližnjo cerkev in mu zapovedal jedno uro moliti za njegovo dušo. Mož je storil, kakor mu je gospod veléval in celo uro prav goreče molil za ónega gospoda. In ko je ura minula, prišel je gospod zopet k njemu in mu dal pet goldinarjev za plačo. Mož se mu prav lepó zahvali in jo veselo proti dómu maha, češ, takega plačila nisem vže dolgo zaslužil.

Gre mož vesel, gre proti svojemu dómu in sreča sivolásega, čestitljivega starčka, z dolgo belo brado, katera mu je segala do kolén.

— Koliko ti je plačal gospod za tvojo molitev? poprašal je našega moža. Postal je mož in se začudil, češ, odkod neki vé starček, da sem jaz za ónega gospoda molil, pa mu je vse odkritosrčno povedal.

— Pojdi lepo nazaj in precej pojdi, pa mu reci, da ti je dal premalo! — dejal mu je starček in zavrnil moža v mesto nazaj. Šel je mož nerad, srečal je ónega gospoda in mu povedal, kaj in kakó. Posegel je gospod molčé v mošnjo in dal možu nov, novecati pedeseták. Šel je mož, šel iz mesta, pa je zopet srečal ónega sivolasega, čestitljivega starčka, z dolgo belo brado, katera mu je segala do kolén.

— Nù, koliko ti je pa zdaj dal óni gospod? — poprašal je starček moža. Mož mu je povedal, koliko je dobil, a starček mu je rekel:

— Obrni se zopet nazáj k ónemu gospodu, pa mu reci, da ti je dal premalo, da ti še dá!

Branil se je, branil mož, češ, kaj mi bode rekel, ker vedno takó sitnarim, ker nisem s plačilom zadovoljen, saj toliko nisem še nikdar zaslužil.

— Le pojdi le in nič se ne boj! Reci mu, da naj vse krivice, katere je kdaj napravil, popravi, in se lepo izpokori, ker mu bode za osem dnij umreti! —

Šel je mož rad, nerad, moral se je vrniti in zopet došel k ónemu gospodu. Mož mu je zopet povedal, po kaj je prišel, a gospod posegel je zopet globoko v mošnjo in mu dal pet novih, noveatih stotákov.

Šel je, bolj je tekel, nego li šel, mož domóv in povedal vse svojej ženi, katera mu tega skoraj verójeti ní hotela, in živel je z njo še dolgo v zadovoljstvu in veselji, in kruha nista od ónih dob nikoli več stradala.

* * *

Pripovedka je to, otroci ljubi, kaj nè; vender jako poduěljiva pripovedka. Vidite li, koliko je vredna molitev, dobra, pobožna molitev, zato pa tudi vi molite radi, prijateljěki moji, molite često in pobožno, molite za dobre svoje stariše, za svoje dobrotnike, za mile svoje učitelje, molite za vse — — molite za sebe! In dobri Bog v nebesih bode vas zeló ljubil in uslišal bode rad vaše molitvice in prošnje, saj vró iz čistega nedolžnega sreá. Ne bodete dobili kakega posebnega plačila — denarjev za vašo molitev, pa kaj bi vam vse zlató vsega svetá, kaj bi vam vse kraljeve krone na zemlji, kaj bi vam ves svet — — — saj vi dobili bodete več, če bodete često in pobožno molili — — dobili bodete, kar je najboljšje — — dobili bodete zlata nebesa — — na veke — — veke — — —

Izpokorjeni kmetič.

(Národna pripovedka.)

el je zeló siromašen óče po svetu. Domà je pustil mnogo lačnih otročičev. Na potu srečal je gospoda. Gospod ga je vprašal, kam da potuje. Žalosten mu je tožil siromak svoje stanje in povedal, da gre križem sveta iskat kruha svojim gladnim otročičem. — „Tù ti jaz lahko pomorem,“ dejal je gospod — bil je sam hudobec — „samó zapiši se meni. Pojdi tjà na tretjo goró in trikrat z nogo zateptaj, da dobiš tri vreče denarja.“ — Zaradi siromaštva zapisal se je mož hudobcu in odnesel denarje domóv, katere je dobil na gori. Od sih dob živel je kmetič brezskrbno, ker je imel vsega dovolj. Vender se je začel pod stare dni kesati, ker se je tako nepremišljeno zapisal peklenščeku. Otišel je k duhovnom in je prosil, naj mu pomagajo iz te velike stiske. Duhovni so mu odgovorili, da mu bodo grehi le tedaj odpuščeni, kadar pride po golih kolenih v Rim. Kmetič se po golih kolenih napoti v Rim. Vender so mu vražički delali velike ovire; nastavljali so mu cele goré bodečega stekla, a on je vse te ovire zmagal. Potem so mu nastavili same ostre britve, takó da si je siromak, ko je bil vže blizu Rima vsa kolena zrezal. Na hribu blizu Rima so se vražički zeló razjezili, sunili so ga v hrbet, da se je ubogi kmetič trikrat v Rim prekuenil. Ko je bil v Rimu so zvonovi po cerkvah sami zazvonili. Rimljani so dolgo po Rimu svetnika iskali, nazadnje našli so pred mestnimi vrati tega spokornika. Tam je ležal ves krvav s pozdignenima rokama. Ko so ga vzdignili, da bi ga pokopali, vzletel je proti nebesom bel golobček.

(Zapisal v Podzemlji J. Barle.)

Večer v lesu.

V lesu šumečem kapelico gléj
Sveto Mariji Devici vselég.
Kadar se vlegel je mrak na zemljó,
S stolpa jo zvonček pozdravlja takó:
„Zdrava Marija, Kraljica nebes,
Tebe pozdravlja šumeči zdaj les.“
Glas po bregovih premilo doní,
Ptičje se zadnje ž njim petje spojí.

* * *

Mirno, tihotno zadremal je lés,
Nanj se ozirajo zvezde z nebés.

Góri nad njimi pa sedež imá
Zvezda najlepša, Kraljica nebá.
Ona pošilja nebeško rosó,
Čuje nad lesom ter pravi takó:
„Spavaj in snívaj in sanjaj sladkó
Vse kar zakriva lesóvjte temná;
Angelj mirú naj nad tabo bedí
Dokler se v jutro spet zvon ne glasí.“

* * *

V sanjah se ziblje, šepče mi lés:
„Zdrava Marija, Kraljica nebés.“

M. Šašelj.

Bratec in sestrice.

„**N**e hòdi bratec mi v goró
Doklèr zdanilo se ne bo;
Ker noč je temna, pot strmán,
Strmán in malokomu znán;
Tam divja zver potíka se,
Si išče pléna, skríva se,
V zatišji pa hajdúk čepí,
Čepí, na pótnika preží.“ —
„Ne boj se, séstrice, ne boj,
Povrní bo se bratec tvoj.
Če noč je temna, pot strmán,
Kaj to? saj dobro mi je znán.
Za pasom mi je sábljica,
Oj sábljica nabrušena,
Ob rami puška mi visí,
Kogá naj se junák bojí?
In prej, ko solnce bo zašló
In noč spustí se na zemljó,
Povrní bo se bratec tvoj,
Zató se, sestrice, ne boj!“ —
Zajézdil konja vránega,
Srebrno podkóvanega,
Odjezdil v črno je goró,
Oj v črno góro, visoko.

* * *

Stojí tam beli grad, stojí,
Na oknu deklica sloní,
Od góre veterček pihljá
Se z lasci njenimi igrá;
A ona pa sloní molčé,
Očesci krasni jej solzé.
Vše dolgo je, kar je zašló
Oj solnce, solnčeece zlató,
In v krilce temno svet prostrán,
Zagrnil spet je mrak temán.
In ní ga še nazaj z goré
Kdo vé, če še povrne se?
Na oknu deklica sloní,
Sloní in žalostno ihtí:
„Oj ní ga še z goré nazáj
Bog vé, če vrne se kedáj?“
Zamán okó se jej solzí,
Zamán v noč črno govóri;
Ní bratec jej z goré nazáj
Kdo vé, če vrne se kedáj?
Pač v gori črni kroka vrán
In spuščá se v prepád strmán;
A deklica ne slúša ga,
Še čaka brateca svojega.
Kdo vé, zakáj pač kroka vrán,
Če čaka deklica zamán? — — —

Janko Barlé.

Valentin Vodnik.

zadnji dan pretečenega meseca odkril se je Vodnikov spomenik v Ljubljani, glavnem mestu Kranjske. Lepa, prelepa je bila ta slavnost, katero Vam bođe tudi „Vrtee“ opisal v jednom prihodnjih svojih listov.

Za danes naj Vam pové samó ob kratkem, kdo je bil Valentin Vodnik.

Valentin Vodnik je bil prvi pesnik slovenski, učenjak in probuditelj naroda slovenskega. Porodil se je v 3. dan februarja 1758. l. v Gorenji Šiški pri Žibertu. Stariši so mu bili priprosti kmetje. Devet let star, popusti, kakor sam piše „igre, luže in drsanje na Jamenskih mlakah“ ter gre v šolo, ker so mu obljubili, da sme nehati, kadar hoče, ako mu uk ne pojde od rok. Ali Vodnik je bil zeló priden učenec ter ni ostavil šole, dokler se ni popolnem izšolal. Latinske šole je zvršil 1775. l. v Ljubljani in postal mašnik. Pozneje je bil vodja gimnaziji,

nadzornik začetnih šol in vodja umetalnej in rokodelske šoli. — Bil je prebiral starejše pisatelje slovenske in vzprejemal, kar je bilo dobrega in popustil, kar je bilo slabega. On je pogódil óno pravo pot, po katerej treba, da hodimo še danes slovenski pisatelji.

Bil je Vodnik zelo delaven, neutrudljiv slovenski pesnik in pisatelj.

Vodnik vele izobražen in učen mož, ki je vse svoje življenje posvetil narodu svojemu.

On svojih vednostij ni zajemal samó iz knjig, ampak po največ iz naroda samega, kar je za naše domače slovetvo največje vred. On je začel zbirati naše narodne pesni, prenarejal jih je in likal ter tudi sam zlagal pesni, ki se čitajo kakor národne. Njegovi pesniški umotvori so tako zeló v narodnem duhu zloženi, da so se h krati prikupili narodu, in njegove mične pesence se pojó še danes kakor svojina vsega naroda.

Umril je Valentin Vodnik v 8. dan januarja 1819. l. v velikej bédi nagle smrti in letos, ko je minulo vže 131 let od rojstva njegovega, postavil mu je narod slovenski prelep spominek ter s tem pokazal, da je hvaležen svojemu narodnemu probuditelju ter da ne pozablja moža, ki je v hudih časih povzdigal svoj glas ter neustrašeno klical svoj narod na dan. In Tebi, mladina slovenska, bodi Valentin Vodnik vzgled, kako je treba ljubiti jezik, ki te ga je učila mati slovenska.

—ć.

Spomini na mater.

Pri Bojanovih so otroci sami domá. Zjutraj zarano vže je je ostavil gospod Bojan, odpeljaviši se v mesto po opravkih. Predno se je poslovil, naročil je vse natauko Jelici, najstarejšej hčeri, ali gospodinji svojej, kakor jo je rad nazival po smrti gospéjinej, kakó in kaj naj gospodinji, ko bodo samí, pazi na vsako stvar, varuje in skrbi za bratca in sestrico itd. Malemu Mirku in Malčiki pa je

velel poslušnima bití in pridnima ter v vsem ubogati Jelico. Potem pa se je odpeljal z obljubo, da se povrne še pred večerom.

Ali, bodi-si, da je bil Mirkec še ves zaspan zjutraj, da ni slišal, kakó je bil naročil oče, bodi-si, da je slišal, a hitro zopet pozabil besedij njegovih: poslušen in priden Mirkec ni bil črez dan. V tem, ko je Jelica gospodinja vrlo opravljala

svojo častno nalogo v sobi in zunaj sobe, in je Malči malone vse dopoldne brala in se učila, ni imel Mirkec ni za trenotje nikjer obstanka in pokoja. Zdaj je prišel k Jelici ter jej ponagajal pri delu, zdaj je zopet šel in motil mlajšo sestrico v branji in učenji. In ko sta se ga srečno iznebili onidve, spravil se je nagajivček nad staro kitaro, ki je visela v sobi ob zidu ter brenkal in brenkal po njej toliko časa, da jo je zbrenkal raz steno na tla in ž njo vred prevrnil polico v obližji kitarinem in s polico knjige, da so se poodprle po tleh; z jedno besedo: Mirkec Bojanov je bil malokdaj tako izredno nepokojen in neporeden kot ravno tistega dne. Sama ni vedela Jelica, kaj bi počela ž njim. Opominjala ga je z lepa, delala obljube, potem ga zopet karala in mu pretiła, češ: „Le čakaj, Mirček, ko pride oče, zatožim te izvestno, in ničesar ti ne bode dal, če je tudi kaj kupil za tebe v mestu, ker si takó nagajiv,“ — a vse ni nič pomagalo. Porogljivo se je nasmejal poníglavček, stekel po sobi in se odrezal Jelici: „Tebi, tebi ne prinese ničesar, če povem jaz, kakó si bila sitna!“ — Kaj nè, otroci, kolika porednost! Vi izvestno niste nikdar taki, tudi ne smete biti taki, če hočete, da vas ljubijo stariši in dobri Bog v nebesih.

A naposled je vsekako hotela imeti mirú Jelica. Odložila je torej pletenje, ki je je imela v rokah, primaknila se k mizi in pomignila bratecu k sebi, rekoč: „Mirkec, pridi k meni, pa bova raje gledala slike iz tele knjige, vidiš, iz katere ti tako rad gledaš, kjer je tvoja in atekova in moja in Malčina slika in tetina in — mamina . . . Alò, daj, pojdi! Pa še ti Malči!“ — In je prišel Mirkec. In Malči tudi. Pa so gledali slike: celo vrsto krasnih fotografij v knjigi spominskeje.

„Kaj nè, Jelica, to sem pa jaz, to pa ti, to pa Malči“ . . . hitel je Mirko pri vsakej novej sliki. A mesto odgovora smijali sta se sestrici njegovej otročjej pameti.

„Tóle, tóle si ti,“ podražila ga je Malči, „tále gospod vidiš, ki ima take brke.“ In Mirkec se je tudi smijal.

Naposled pa so vendar prišli tudi do Mirkeve slike in do očetove in Jelicine in Malčine in tetkine in do slike — materine. In Mirkec je tedaj srečno uganil vsakega posebej, kogar je predstavljala slika, le o mamiči dragej ni vedel ničesar . . . Ubožec, ni je poznal, umrla mu je, ko je bil on še v zibéli! — A Mirko ni razumel, kaj se pravi umreti. Pač se mu je zdelo čudno, da nima mamice, kot jo imajo drugi otroci, da bi ga božala, ljubila, a tega si ni mogel misliti, kakó je to bilo, da je umrla. In kot večkratov poprej izpraševati je začel Mirkec tudi danes Jelico o materi gledajoč njeno sliko.

„Kdaj pa je umrla mamica?“ dejal je nežno, in zakaj?“

In Jelica je začela pripovedovati. Dolgo, dolgo je pripovedovala otrokoma kaj in kakó. „Ti si bil še v zibelki,“ rekla je, „a Malči je komaj shodila, ko je zbolela mamica. Štiri tedne je ležala. Tako hudo jej je bilo, tako hudo, da vama ne morem povedati. V četrtem tednu bolezní pa je umrla. Težko nas je zapustila vse, a najteže tebe, Mirkec. Bil si njen ljubljeneec. Še dobri dve uri predno je zatisnila oči, prinesli so te jej morali povitega v plenice, da ti je poljubila poslednjíč nedolžno čelo. In potem je umrla. Napravili smo jo na oder, ljudje so jo hodili kropit. Drugi dan potem pa so jo zabili v krsto in ponesli so jo črni možje in zagreblí v jamo. Zamán smo jokali po njej, zamán jo klicali — nič več ni bilo mamice“ . . .

„Oh, oh“ — vzdihnila je Malči. In Mirkec tudi. In popraševal je še dalje.

„Kdaj pa pride mamica nazaj?“

„Nikdar več,“ dejala je Jelica, in tiha solza jej zdrsne po mladem licu. „Kdor umrje, ne vrne se nikdar več, Mirkec.“

„Oh, zakaj pa nè? — Ali je bila pridna naša mamica, Jela?“

„Pridna, pridna in takó dobra. Nas je ljubila nad vse na sveti. Oj kako so bile lepe ure, ko sem sedela pri njej, pa me je božala in ljubila in ujčkala in pela z menój.“

„Kaj nè, učila te je peti, kakor ti mene včasih?“

„Dà, dà. — In moliti me je tudi učila in brati in plesti. Vesela je bila, če sem bila pridna, in vselej mi je kaj podarila.“

„O zakaj je ni več! — In mene, dejala si, posebno je rada imela?“

„Dà, dà, Mirkec!“ —

„O zakaj je ní več!“ Milo se je storilo Mirkecu, da je jokal. Bil je ves drugačen, nič več óni poredni, neposlušni Mirkec. In Malči je bila tudi otožna. „Obrni list!“ velela je Jelici. — Jelica je obrnila. „Nè, nè,“ zajokal je Mirkec, „pokaži mi še jedenkrat mamico“ — Jelica je ubogala. Nepremično je zrl Mirkec v materino podobo — — —

V tem pa se je vrnil iz mesta gospod Bojan. Tiho je vstopil v sobo, da ga niso slišali otroci. Poslušal je in čul njihove razgovore. In nehoté zablestele tudi v njegovem očesu — solzé . . . Bile so solzé ljubezni ob otročjih spominih na mater.

M. Podtrojiški.

Angelj váruh.

Glejte, jaz bom poslal svojega angelja, kateri pojde pred tebjó, in te bode varoval na poti. (11. Moz. 23. 20.)

raznoval se je tisočletni god slovanskih blagovestnikov ss. Cirila in Metoda leta 1885. Slovensko ljudstvo je radostno proslavljalo svoja vélika svetnika in se izročevalo njunej priprošnji. Ta praznik je bil tako lep poleten dan, kakeršnih ima malo vse leto. Solnce je takó lepo sijalo, kakor bi se hotelo radovati s Slovenci

Korénčeva Ivanka je šla popóludne s sosedovo Barbko in njenim bratcem Tončkom v gozd borovnic nabirat. Napolnili so vže vsi trije pletenice skoraj do vrha, ko so se začeli črni, gromonosni oblaki kopičiti na jasnem nebu. Živahna družbica v velikem veselji niti opazila ni pretečih podnebnih veslarjev. Še le, ko se je solnce skrilo in je mrzel veter potegnil skozi lesovje, pogledali so vsi trije plaho proti nebu. Napolnili so srečno posode in se hitro vrnili domóv. Vse je bilo skrivnostno tiho. Ptiči so se poskrili po duplinah, sluteč bližajoč se vihar, noben vetrič ni majal ovenelega perja po drevesih, le suho listje je šumelo pod nogami mladih treh begunov, ki so hiteli domóv, kakor na perotih, da bi jih nevihta ne zajela.

Dospeli so srečno do velikega kozolca, kakih trideset korakov oddaljenega od prve vaške hiše. H krati potegne močan veter, da vse tri nekoliko v stran porine, ob enem pa se dež ulije takó, kakor bi se vse zatvórnice neba odprle. Barbka steče pod kozolec, Ivanka in Tonček kréneta za njo.

„Bežimo naprej!“ svetuje Ivanka, nekoliko oddahnavši se. „V kozolec rado trešči.“

„Jaz ne grem odtod, ker se mi bi robec zmočil. Saj se nevihta kmalu poleže; ne bliska se še ne in tudi groma še ni slišati. Nas bode vže Bog varoval in angelj váruh, kateremu sem se danes zjutraj pri svetej maši priporočila“ odgovori Barbka.

„Jaz tudi počakam,“ pristavi Tonček. „Ako grem izpod strehe, zmoči se mi slamniki in mati bi bila zeló huda, ker mi ga je še le pred tednom kupila in rekla, naj se ga le dobro pazim.“

„Kakor hočeta,“ reče zopet Ivanka; „jaz bežim. Nekaj mi pravi, naj ne čakam.“ To rekši skoči izpod strehe.

„Tonček, hitíva za njo!“ zakliče Barbka vsa prestrašena ter zdirja za njo.

„Jaz pa ne grem,“ reče bratec sam v sebi. „Bog je povsod; moj angelj váruh me bode tudi tukaj varoval huđega.“

Deklíci dospeta komaj do hiše, ko se h krati grozno zabliska in zagrmí, da se zemlja strese pod nogami. Strela je udarila v kozolec. Nista še preskočili hišnega praga, ko se pokaže plamen vrhu kozolca. Obé planeti v vežo in obupno vzklikneti: „Kde je Tonček? Kde je Tonček?“

Ljudje prihité preplašeni iz sobe. Čuvši, da je Tonček ostal pod kozolcem, na prvi mah ne vedó, kaj storiti. A kar nenadoma plane hišni gospodar iz veže v razsajajočo nevihto ter odhití proti kozolecu. Tu najde dečka na tleh v nezavesti ležečega. Hitro ga pograbi in nese domóv ne vedoč ali je živ ali mrtev. Z glasnim krikom ga vzprejmó v hišo stopivšega. Vsak je mislil, da je Tončka strela ubila. Gospodar ga položi na posteljo. Deček je mrtvaško bled, nobenega znamenja življenja nima na sebi. Sestra od žalosti pade v omedlevico. Splošna zmešnjava nastane v hiši. Jedni drže dečka, drugi njegovo sestro; vsi se jokajo, nobeden se ne zmeni za požar.

Vihar je ponehal, a ogenj je še vedno dalje okrog sebe lizal in užigal. Plameneči jeziki so se odtrgavali in odletavali v zrak. Grozen je bil pogled. Ljudje so hiteli od vseh strani skupaj gasit, a vse ni nič pomagalo. Kmalu se je pogorišče sesedlo na kup, in pri tem polomu je sto in sto iskric odletelo na vse strani. K sreči ni nobena zanétila novega ognja, le kozolec je pogorel do tal.

V tem se je po vsej vasi raznesla vest, da je bil Kratnarjev Tonček pod kozolcem, ko je treščilo. Vedno več ljudi se je zbiralo pred hišo; tudi Tončkovi stariši so prišli in se bitko jokali. Barbka se je sicer zopet zavedla, a Tonček je ležal še vedno v nezavesti. Samó to so opazili, da je še živ, ker mu je žila še bila. Oj koliko veselja, ko se je pokazalo prvo znamenje življenja v njem. Kmalu je začel težko sopsti in za uro po tem, ko so ljudje većinoma odšli iz hiše, pogledal vže okolo sebe. Bolj in bolj so se mu moči povračevale, in ko je mrak legel na zemljo, hotel je vže vstati iz postelje ter iti domóv spat. Ali stariši ga niso pustili, boječ se za njegovo zdravje, ker se je vsled prestanega strahú še

vedno tresel kakor šiba na vodi. Drugo jutro pa je vže toliko okreval, da se je mogel domóv preseliti.

Malo dni potem je šel Kratnarjev Tonček zopet v šolo. Učitelj in učenci so ga veselo vzprejeli. Mnogo jih je vže mislilo, da ga v šolo nikoli več ne bo.

Ivanka, Barbka in Tonček pa so se prihodnjo nedeljo pristréno zahvalili Bogu in angelju váruhu, ker jih je očeval nagle smrti. Povsod so radi pripovedovali čudno dogodbo ter vselej ponavljali hvalo angelju váruhu.

Tudi meni je Korénčeva Ivanka na dolgo in široko pripovedovala to in hvalila svojega rešitelja. A jaz sem pohvalil veliko zaupanje, katero so vsi trije imeli v božjo pomoč ter sem to napisal, da bi tudi vi čitatelji mladi spoznali, koliko premore goreča molitev in trdno zaupanje v angelja váruha.

Kdor angelja váruha zvesto posluša,
Do smrti ostane čista mu duša.
V življenji je srečen in varen povsod,
Ker zvesti prijatelj ga brani nezgod.

J. B.

Boj na Kováčiču.

(Črtica iz narave; spisal Janko Barlé.)

Aj nè, predragi moji čitateljčki, vi ste se tudi vže nekaj učili, saj se v šoli toliko lepega uči in vaši očetje in sivolasí dédeki so vam tudi vže mnogokaj pripovedovali, kar se je kdaj na tem božjem svetu godilo, saj še francozke čase nekateri pomnijo in koliko jih je, ki so se bojevali za dobrega cesarja in lepo domovino v ravnej laškej deželi, in vender vas vprašam, mladi prijateljčki, je-li mi zna kateri izmej vas povedati, kdaj je bil boj na Kováčiču? — Ahà, gledate me čudno, poznam vam na licu, da ne veste. Ujel sem vas, kaj nè? Pa če greste tudi precej vprašati dédeka vašega, kdaj je bil boj na Kováčiču, zmajal bode svojo sivolaso glavo in rekel: „Nè, tega pa ne vem, če je kdaj, moralo je vže biti dolgo, — jaz vže ne pomnim!“ — Ahà in tudi dédek ne zná, pravi, da je moralo biti vže dolgo in vender ní dolgo, kar je bil boj na Kováčiču. Vi ne znate, vaš dobri dédek ne zná, — — jaz pa znam, jaz sem bil sam v tem boji — smejete se in čudite, kaj nè — nù, uprav v boji nisem bil, blizu sem pa bil in gledal sem krvavi boj, boj na Kováčiču. Pa strpite se vender malo, kaj silite takó v mé, povem vam precej, kakó je bilo tam. Zatorej poslušajte! — —

Toda, raca na vodi! — — veste li, kje je Kováčič? Hm, hm, tudi tega ne veste? Moram vam pa vže prav od početka pripovedovati. Domá imamo velik, precej velik vrt. Prav pri hiši zasadile so moje dobre sestrice mnogo lepega, pisanega cvetja; dalje ima moja mila mamica zelenjavo, še dalje nasajeno je mnogo dreves — jabolk, hrušek, slív in družega sadja, potem je travnik, na zvršetku travnika se vzdiguje zelen holmček, a za holmom je majhen in zeló prijeten smrekov gozdiček. Ta holmček, o katerem sem vam baš pripovedoval, zovemo mi Kováčič. Zdaj si pa vže lahko predstavite, prijateljčki moji, kje in kak je ta Kováčič, na katerem je divjal, — ni še dolgo od tega, krvav boj — —

Vsakega jutra korakal sem precej zgodaj po stezici, katera vodi od naše hiše na Kováčič, in od tam opazoval lepo naravo božjo, poslušal petje ptičič in dihal čisti jutranji zrak. Ko je pa zečelo zlato solnčee bolje pripekati, umaknil sem se pred pekočimi solnčnimi žarki v hladen smrekov gozdiček, sedel tam na klop, katero sem si sam napravil, in čital na kako knjigo. Zdaj mi pa bodete vender verojeli, čitateljčki dragi, da mi je Kováčič dobro znan in da sem bil lahko priča krvavega boja.

Še nekaj! Na našem vrtu sta bili tudi dve mravljišči. Jedno je bilo doli v ravnini, precej na konci sadnega vrta — v njem so stanovale rujavkaste, precej velike mravlje; a drugo je bilo mej dvema orjaškima smrekama, ne daleč od moje klopi — in v njem so životarile črne gozdne mravlje. Ko sem bil še bolj majhen, izogibal sem se skrbno teh dveh mravljišč, ker sem dobro vedel, kaka se godi otroku, če se nevedé vleže na kako skrito mravljišče. To je potem krika in jokú! Ko sem pa odrasel, nisem se bal mravelj več in večkrat opazoval te male, marljive živalce, o katerih govori vže modri kralj Salomon, rekoč: „K mravlji pojdi, lenúh, gledaj njena pota in uči se modrosti!“ — Naravno, da sem bolje cenil črne mravlje v smrekovem gozdku, kakó tudi nè, saj so bile moje sosede; vender to me ne bode v pripovedovanji prav nič óviralo, pripovedoval bodem povse nepristransko, baš takó, kakor se je dogodilo.

(Konec prihodnjic.)

Prirodopisno-natoroznansko polje.

Demant.

(Konec.)

eža demantova se cení po karatih. Karat, ki je merilo večjih in manjših demantov, tehta $\frac{1}{12}$ lota ali 212 *mg*. Cena navadno raste v kvadratnej razmeri s težo, to je, brušen demant, dva karata težek, stane 4 krat toliko, kolikor jeden karat težek.

Sredi 16. veka je stal karat 100 zlatih tolarjev. Leta 1609 je stal karat 130 laških zlatov. Sto let pozneje v Hamburgu 80 glđ. Zadnja leta stane karat 100—200 glđ. Manjši so mnogo cenejši. Časih pride 500—1000 demantov na jeden karat. Bojasti so navadno cenejši; izvanredno lepo barvasti pa mnogo dražji.

V Bahijskej deželi v Ameriki se dobiva brezliččen črn demant. Ti demanti napravljajo grudaste, zrnaste, luknjičaste sprimke, ki so časih do 1 *kg* težki. Rabijo se pri brušenji ali vrtanji trdih kamenov.

Brusijo jih skoro jedino v Amsterdamu na Nizozemskem. Tam je pet velikanskih poslopij z 872 mlini in 3000 delavci, ki so većinoma Židje.

Demante so poznali vže zdavna. Najbrž je bil znan demant prorokom Jeremiji, Ecehijelu in Cahariji, ki ga smatra za podobo izraelske trdovratnosti. Tudi rimskemu naravoslovcu Pliniju ni bil neznan. O njem so pripovedovali razne vraže.

Največji znani demant je bil Kohinur (góra luči). Indijska pravljica pripoveduje, da ga je nosil junak Karna, katerega opeva ép Mahâbhârata. Zgodovinski

znan je od 14. veka, ko ga je Maloski vladar Alaed din Khilji na svojih roparskih napadih v severni Karnatik uplenil in s seboj vzel v Dehli. Takrat je bajè 672 ali celò 793 karatov tehtal. Leta 1605. je tehtal samò še 280 karatov, ker ga je beneški brusar po nerodnosti razrušil. Po oplentitvi Dehlija ga vzame s seboj šah Nadir. Od tod pride po raznih potih v last vzhodno-indijske družbe, ki ga oddá 1750. l. angleškemu vladarskemu zakladu. Po brušenji se je zmanjšal na 106 $\frac{1}{2}$ karata.

Velik demant je konica ruskega žezla, z imenom Orlov, ki ima 194 $\frac{3}{4}$ kar. Brušen je slabo, vender je popolnoma brezbarven. Krasil je prestol šaha Nadirja. Po njegovem umoru prišel je v roko nekemu roparju. Od tega ga je kupil Armenec Šafiras v Bagdatu za 5000 pijastrov. Ta ga je prodal carici Katarini II., ki mu je dala zanj 450.000 rubljev in ga povzdignila v plemstvo. Matanski sultan na otoku „Borneo“ ima največji demant, ki je zelò čist, jajčaste podobe, toda na konici nekoliko ubrazden. Našli so ga 1740. l. pri Landaku.

Florentinec ali véliki vojvoda toskanski tehta 133 $\frac{1}{8}$ kar. in je nekoliko rumenkast. Bil je svojina Karola Drznega, ki ga je izgubil v bitki pri Gransonu 1476. l. Iz zasebne roke je prišel v milansko zakladnico in potem v svojino papeža Julija II. Zdaj je svojina cesarja avstrijskega.

Tudi Saucy, ki ima 53 $\frac{1}{2}$ kar., bil je svojina Karola Drznega. Izgubil ga je v bitki pri „Nancy“ 1477. l. Slednjič ga je dobil plemič Saucy. Henrik III. mu je ukazal, da mu ga oddá kot poroštvo. Sluga, ki bi mu ga bil moral prnesti, pogoltne ga, ko ga napadejo na potu roparji. Saucy da truplo razparati in najde zopet svoj demant. Pozneje ga je imel Jakob II., Ludovik XIV. in Ludovik XV. Leta 1835. ga kupi ruski car za pol milijona rubljev. Navadno sodijo, da je najlepši demant Regent ali Pitt, ki tehta 136 $\frac{3}{4}$ kar. in je najčistejše barve in najpopolneje brušen. Pitt ga je kupil od nekega mornarja 1702. l. na Malaki za 97.000 tolarjev. Od njega je prišel v last vojvodi orleanskemu. Napoleon I. ga je nosil v ročaji svojega meča. Zdaj je v francoskej državnej riznici (Schatzkammer).

Največji brazilijski demant je: južna zvezda. Našli so ga 1853 l. Tehtal je 254 kar., po brušenji pa samò 125 kar. Zdaj je v zasebnih rokah. Hopejev modri demant v Amsterdamu tehta 77 kar. Drugi znani tehtajo: „Imperatrice Eugeni“ 51 kar., demant egiptskega paše 49 kar., „Pigott“, ki je v istih rokah 47 kar., „Severna zvezda“ 40 kar.

Našteti in drugi demanti, ki so lepe barve in milo likani, rabijo za kras in lepoticje. Neprozorne in neugodno barvne uporabljajo v brušnja dragih kamenov. Nadalje se okoriščujejo z njimi steklarji pri rezanji stekla, bakrorezci in kamenopisci pa je rabijo kot konico na pisnih dletcih.

A ti, bralec dragi, ki morda še nikoli nisi videl svetlikajočega se demanta in si ga morda želiš vkovanega v prstan, pomni, da imaš še lepši demant, kakor so zgoraj opisani, kajti:

Zlat prstan, v katerem se démant žari,
Okitje je krásno, da lepšega ní;
A lépša ko démant in suho zlató
Sta: duša nedolžna in zdrávo teló.

Branimir.

Listje in cvetje.

Nove knjige in listi.

* Vijolice. Pesmi za mladost. Zložila Lujiza Pesjakova. — Ljubljana. Tiskal in založil J. R. Milic. 1889. 8°. 160 str. — To je najnovejša knjižica za našo dobro slovensko mladino. Imé Lujize Pesjakove znano je dovolj tudi čitateljem našega „Vrtca.“ saj so toliko in tolikokrat čitali njene mične pesence tudi v „Vrtčevih“ predalih. In zdaj je izdala dična naša pisateljica v posebnej knjigi svoje pesence, katerim je dodala precejšno število tudi takih, ki do zdaj še niso bile natisnene nikjer. To je krasna knjižica, vsega priporočila vredna, posebno za šolska darila. Papir, tisek in ynanja oblika delajo vso čast Miličevej tiskarni. Želimo, da bi se ta lična knjižica mnogobrojno razširila mej našo slovensko mladino, saj je v prevej vrsti njej namenjena. — Cena elegantno vezanej z zlato obrezo 1 gld. 60 kr.; mehko vezanej 1 gld. 10 kr.

Rešitev demanta, skakalnice, vprašanja in odgovorke ugank v 6. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev demanta:

J
 l o k
 p e s t o
 p e l i k a n
J o s i p M a r n
 s l a m n i k
 D r a v a
 K r n
 n

Prav so ga rešili: Gg. Anton Petelin, duh. pom. v Tomaji; J. Kraševce, uč. v Biljah; Greg. Koželj, uč. v Št. Gothardu; Al. Vakaj pri sv. Ani v slov. gor. (Štir.); Emil Sinko v Središči (Štir.); Vlad. Škerlj, dij. v Rudolfovem; Živko in Stanko Lapajne v Krškem; Zvonimir Kuder v Ljubljani; Otmar Meglič, učence na Vranskem; A. Domicelj, Jan. Erjavec in Jos. Majer, učenci v Ljubljani; Rud. Zorko, Al. Nendl, Fr. Gobeč, Ant. Vrečko, Karl Cene, Jernej Dobovišek, J. Peplnak, Ig. Jager, J. Zorko, A. Krajnc, Fr. Spes, J. Sivka in A. Grejan, učenci pri sv. Jurji ob juž. žel. (Štir.). — Ivana Leben v Horjulu; Fani Šentak na Vranskem (Štir.); Jerica in Marija Mal, učenci v Pečah; Milči Jare, Jera Jug, Marija Čater, Amalija Celestin, Julika Raitmaier, Tereza Kristan, Marijca Šoline, Katinka Ljubaj, Otilija Verbič, Neža Pušnik, Ant. Čater, Alojzija Vrečko in Katinka Pisaneč, učence pri sv. Jurji ob juž. žel. (Štir.).

Rešitev skakalnice:

Zvečer.

Glej, solnce zlató	Povsod se zmračí,
Vže jemlje slovó.	Zvon „Ave“ doní,
Z žarečimi žarkí	V grmíčku pa slavček
Obséva goró.	Se milo glási.

Vse Bóga části,
 Vse sladko zaspi.
 -Da zjutraj veselo
 Na delo hiti.

F. Savinski.

Prav so jo rešili: Gg. Ant. Petelin, duh. pom. v Tomaji; E. Fux, poštni upravitelj Pragarsko (Štir.); Jož. Gruden v Tolminu, Vladimír Škerlj, dij. v Rudolfovem; Emil Sinko v Središči (Štir.). — Gospodčna Amalija Verbič, poštna odpraviteljica in Apolonija Južna, učenka v Št. Jurji ob Taboru (Štir.); Resnoslava Ravnikar, Ana Petrič, Helena Krek in Antonija Vimpolšek v Ljubljani.

Odgovor vprašanju:

Prvemu je zapela 94 krat, a drugemu 96 krat; torej drugemu večkrat nego prvemu. — Prvemu pastirju je bilo imé Dragotin, a drugemu Boštijan. To ti povedó številke, ako je zamenjaš z dotično črko, ki stoji v abecedi na dotičnem mestu. Recimo: število 5 znači peto črko v abecedi, to je črko „d“ in to je prva črka k besedi Dragotin. Vse druge črke potem lahko najdeš.

To vprašanje so uganili: Gg. Anton Petelin, duh. pom. v Tomaji; J. Kraševce, učitelj v Biljah; Greg. Koželj, učit. v Št. Gothardu; E. Fux, pošt. upravitelj, Pragarsko (Štir.); Al. Vakaj, pri sv. Ani v slov. gor. (Štir.); Emil Sinko v Središči; Vlad. Škerlj, dij. v Rudolfovem; Živko in Stanko Lapajne v Krškem; Janez Gregorin, uč. v Ihanu; Žvon. Kuder v Ljubljani; Dragotin Vidic in V. Novak, dijaka v Ljubljani; Jos. Majer in A. Domicelj, učenca v Ljubljani. — Gospodčna Fani Šentak na Vranskem; Jerica in Marija Mal, učenci v Pečah.

Odgonetke ugank: 1. Nebó in zvezde; 2. Rog na kozí; 3. Na glavi; 4. Tobak; 5. Špela pri klobasi.

Listnica. Mnogim našim sootrudnikom: Lepa hvala; vse, kar je dobrega, pride na vrsto. — O nekaterih spisih, ki vže dljé časa ležé pri nas, odgovorili bodemo čé. pisateljem pismeno, ali pa v prihodnej listnici, ker nam danes ni bilo mogoče. Prosimo torej potrpljenja!

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčevo“, mestni trg, šte. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič.** — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.